

Vlaams
Parlement

ingediend op **1965** (2018-2019) – Nr. 1
23 april 2019 (2018-2019)

Voorstel

van Jan Peumans

tot wijziging van het Reglement
van het Vlaams Parlement,
ingevolge de inwerkingtreding
van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën

TOELICHTING

Op 20 maart 2019 heeft de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën aangenomen. Die codex voert de zogenaamde beleids- en begrotingstoelichtingen in. Als gevolg daarvan moet het Reglement van het Vlaams Parlement op verschillende punten aangepast worden: de beleidsbrieven verdwijnen, het Vlaams Parlement bepaalt de minimale inhoud van die beleids- en begrotingstoelichtingen, van de beleidsnota's, en van de toelichtingen over de beleids- en begrotingsuitvoering bij de ontwerpen van decreet tot eindregeling van de begroting (de rekeningen). Op die wijze bepaalt het Vlaams Parlement over welke informatie het moet beschikken om zijn begrotingsbevoegdheid met kennis van zaken te kunnen uitoefenen.

In essentie bepaalt de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën dat de regering in het regeerakkoord de begrotingsdoelstellingen vastlegt en de maatregelen bepaalt om de jaarlijkse begroting van de Vlaamse deelstaatoverheid op te stellen binnen die begrotingsdoelstellingen. Die begrotingsdoelstellingen worden vertaald in meerjarig perspectief in de Vlaamse bijdrage aan het stabiliteitsprogramma en aan het nationaal hervormingsprogramma, en in jaarperspectief in het ontwerpbegrotingsplan.

Het regeerakkoord wordt verder bij het begin van de zittingsperiode uitgewerkt in beleidsnota's, waarin geschetst wordt op welke wijze het regeerakkoord en zijn beleids- en begrotingsdoelstellingen per beleidsdomein uitgevoerd zullen worden. Die beleidsnota's worden opgemaakt in de vorm die ook gebruikt zal worden bij de jaarlijkse begrotingen en begrotingsaanpassingen. Bij de jaarlijkse begrotingen wordt immers een beleids- en begrotingstoelichting opgemaakt waarin de kredieten gekoppeld worden aan beleidsdoelstellingen. Jaar na jaar wordt dus verder gebouwd op – en bij voorkeur verwezen naar – de doelstellingen zoals ze geformuleerd werden in het regeerakkoord en in de beleidsnota's. Ook bij de controle op de uitvoering van de begroting (de rekening) wordt volgens eenzelfde structuur gerapporteerd over de beleidsrealisaties. Dat maakt het mogelijk om de bespreking van de rekening om te vormen van een cijferdiscussie tot een echte beleidscontrole op elk beleidsdomein afzonderlijk. Het is dan ook logisch dat de bespreking van de rekening in de toekomst op dezelfde wijze verloopt als de bespreking van de begroting, dus met betrokkenheid van alle vakcommissies.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1 en 2

De inhoud van de beleidsbrieven wordt opgenomen in de beleids- en begrotingstoelichtingen. De beleidsbrieven bestaan dus niet langer als afzonderlijke documenten.

Artikel 3

Dit artikel brengt een technische aanpassing aan.

Artikel 4

Een nieuw artikel 63/1 geeft uitvoering aan artikel 11, §3, en 42, §3, derde lid, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, die bevestigen dat het Vlaams Parlement in zijn reglement bepaalt welke informatie in elk geval in de beleids- en begrotingstoelichtingen, respectievelijk de toelichting over de beleids- en begrotingsuitvoering wordt opgenomen.

Onverminderd wat rechtstreeks voortvloeit uit de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën zelf (in het bijzonder het koppelen van kredieten aan beleidsdoelstellingen), wordt in het nieuwe artikel 63/1, 1, van het reglement voorgesteld om die informatiecategorieën te vermelden die tot nu toe opgenomen werden in de beleidsbrieven en die betrekking hadden op het daaropvolgende begrotingsjaar. Het gaat dus geenszins om nieuwe informatieverplichtingen, maar louter om een verschuiving van informatie van de huidige beleidsbrieven naar de toekomstige beleids- en begrotingstoelichtingen.

In de beleids- en begrotingstoelichting bij begrotingsaanpassingen dienen in elk geval de gewijzigde kredieten ten opzichte van de jaarlijkse begroting, en de gewijzigde beleidsopties en -initiatieven voor het lopende begrotingsjaar toegelicht te worden (artikel 63/1, 2). Daarnaast vloeit uit de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën zelf voort dat in die beleids- en begrotingstoelichting bij begrotingsaanpassingen per programma en per inhoudelijk structuurelement de aanwending van de kredieten en de eventuele overgedragen kredieten van het vorig begrotingsjaar vermeld moeten worden, alsook de voorziene aanwending van de overgedragen kredieten van het vorige begrotingsjaar en van de voorziene aanwending van de saldi van de begrotingsfondsen, de diensten met afzonderlijk beheer en de reservefondsen (artikel 11, §2, vijfde lid, VCO).

Onverminderd wat voortvloeit uit de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën zelf (zoals de evidente toetsing van de beleidsresultaten aan de beleidsvoornemens zoals ze in het regeerakkoord en de beleidsnota's werden verwoord), wordt in de toelichting over de beleids- en begrotingsuitvoering (artikel 63/1, 3) logischerwijs in de eerste plaats gerapporteerd over de wijze waarop en de mate waarin de begroting van vorige kalenderjaar werd uitgevoerd en de beleidsopties en -initiatieven die bij de begrotingsopmaak waren vooropgesteld, gerealiseerd werden. Verder blijven de rapportageverplichtingen die het Vlaams Parlement als verplichte rubrieken in de beleidsbrieven heeft voorgeschreven en die betrekking hebben op het afgelopen begrotingsjaar, behouden, zij het dus dat die informatie in de toekomst niet meer via beleidsbrieven, maar via de toelichting over de beleids- en begrotingsuitvoering aan het Vlaams Parlement meegedeeld moet worden.

Het betreft hier een minimale inhoud. Het staat de regering vrij om ook andere jaarlijkse rapportageverplichtingen over gevoerd beleid gelijktijdig met of, zo mogelijk, geïntegreerd in de toelichting over de beleids- en begrotingsuitvoering te vervullen. Voorbeelden daarvan zijn de uitvoering of stand van zaken van bepaalde beleidsdomeingebonden of horizontale actieplannen, of het bereiken van Europese langetermijndoelstellingen en -plannen. Dat draagt immers bij tot een efficiënte organisatie van de parlementaire werkzaamheden en verhoogt de effectiviteit van de controle op het gevoerde beleid.

In tegenstelling tot wat geldt voor de beleidsnota's (zie artikel 88 en 89), voorziet het reglement niet in de mogelijkheid om moties in te dienen naar aanleiding van de bespreking van de beleids- en begrotingstoelichting of de toelichting over de beleids- en begrotingsuitvoering, aangezien dat toelichtingen zijn bij teksten die zelf ter stemming voorliggen. Als volksvertegenwoordigers het wenselijk achten dat het Vlaams Parlement, nadat het kennis genomen heeft van de informatie in die toelichtingen, ook een standpunt inneemt, kunnen ze vanzelfsprekend overeenkomstig artikel 77 een voorstel van resolutie indienen. Dat zal dan afzonderlijk behandeld worden.

Artikel 5

De procedure voor de behandeling van de ontwerpen van decreet houdende eindregeling van de begroting (voluit: ontwerpen van decreet van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de Vlaamse rechtspersonen die rechtstreeks

onderworpen zijn aan haar gezag) wordt grotendeels geënt op die van de ontwerpen van decreet houdende de uitgavenbegroting: de hoofdverantwoordelijkheid ligt bij de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, maar er vindt een bespreking plaats in alle vakcommissies, die elk over het hun toegewezen onderdeel een indicatieve stemming houden.

Bij de bespreking van de begrotingsontwerpen worden ook de meerjarenramingen betrokken, ook al hoeft het parlement zich over die ramingen op zich niet uit te spreken.

Alleen de bepaling dat de commissies de begrotingsontwerpen aan één stuk door behandelen tot ze volledig zijn afgehandeld (artikel 66, 4), wordt niet van toepassing verklaard op de behandeling van de rekening.

Artikel 6

De beleidsnota's blijven behouden, maar zullen een andere vorm aannemen, rekening houdend met de 'beleids- en begrotingstoelichting' die de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën heeft ingevoerd. De beleidsnota's richten zich op het beleid voor de volledige zittingsperiode. Overeenkomstig artikel 11, §3, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën bepaalt het Vlaams Parlement in zijn reglement welke informatie in elk geval in de beleidsnota's wordt opgenomen. Aan die bepaling wordt hier uitvoering gegeven.

De verplichting om beleidsnota's in te dienen ligt in principe bij de Vlaamse Regering, niet bij de individuele leden ervan. Het is belangrijk dat de beleidsnota's dezelfde structuur hebben als de jaarlijkse beleids- en begrotingstoelichting. Het wordt aan de regering overgelaten om te bepalen of er, boven op die beleidsnota's, ook nog transversale of horizontale beleidsnota's ingediend worden (over klimaat, armoedebestrijding, gelijke kansen enzovoort), dan wel of die thema's volledig geïntegreerd – maar dus ook verspreid – aan bod komen in de diverse beleidsnota's die binnen de structuur van de beleidsdomeinen en -velden blijven.

De timing van indiening wordt afgestemd op de indiening van de beleids- en begrotingstoelichting, dit is uiterlijk op 28 oktober (artikel 17, §2, vijfde lid, VCO). Het Bureau kan voor de indiening van de beleidsnota's nog wel afwijken van die termijn, bijvoorbeeld wanneer de regeringsvorming lang heeft aangesleept.

De wijze van behandeling van de beleidsnota's blijft behouden. Het blijft ook mogelijk om na afloop van de bespreking van de beleidsnota's moties in te dienen.

Artikel 7

De beleidsbrieven bestaan niet langer als afzonderlijke parlementaire documenten.

Artikel 8 en 9

Overeenkomstig artikel 10, §1, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën vertaalt de Vlaamse Regering de begrotingsdoelstellingen van de Vlaamse deelstaatoverheid in meerjarig perspectief in haar bijdragen aan het stabiliteitsprogramma en aan het nationaal hervormingsprogramma, en vertaalt ze die in jaarperspectief in het ontwerpbegrotingsplan. De Vlaamse Regering dient elk jaar uiterlijk op de laatste vrijdag van maart het ontwerp van Vlaams hervormingsprogramma in bij het Vlaams Parlement. Als de laatste vrijdag van maart in een recesperiode valt, geldt de laatste vrijdag vóór die recesperiode als uiterste datum van indiening. De Vlaamse Regering dient uiterlijk op 2 oktober voorafgaand aan het begrotingsjaar het Vlaams ontwerpbegrotingsplan in bij het Vlaams Parlement.

Artikel 83/1 en 84/1 van het reglement worden aangepast aan de decretaal vastgelegde timing.

Artikel 10

Deze aanpassing is nodig door het schrappen van de beleidsbrief. Bovendien wordt, naar analogie met artikel 93, 3, b), van het reglement, verduidelijkt dat een actuele vraag alleen onontvankelijk is als een ingediend ontwerp van decreet of een ingediende beleidsnota over hetzelfde onderwerp nog niet afgehandeld is op het ogenblik dat de actuele vraag gesteld wordt. Als die ingediende teksten eenmaal afgehandeld zijn, is het uiteraard wel mogelijk om er actuele vragen over te stellen. Dit is een bevestiging van de bestaande praktijk.

Artikel 11

Deze aanpassing is nodig door het schrappen van de beleidsbrief.

Artikel 12

De Vlaamse Codex Overheidsfinanciën hanteert niet langer de terminologie “algemene uitgavenbegroting”, maar spreekt over de “uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap”. Met deze bepaling wordt de terminologie in het volledige reglement daarmee in overeenstemming gebracht.

Artikel 13

Deze bepaling regelt de inwerkingtreding van deze reglementswijziging.

Jan PEUMANS

VOORSTEL

Artikel 1. In artikel 9, 1, van het Reglement van het Vlaams Parlement wordt het woord “beleidsbrieven,” opgeheven.

Art. 2. In artikel 26, 1, tweede lid, van hetzelfde reglement worden de woorden “en beleidsbrieven” opgeheven.

Art. 3. In titel 6, hoofdstuk 1, van hetzelfde reglement wordt het opschrift van afdeling 3 vervangen door wat volgt:

“Bijzondere bepalingen inzake begrotingsaangelegenheden”.

Art. 4. In titel 6, hoofdstuk 1, van hetzelfde reglement wordt in afdeling 3 een artikel 63/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 63/1

1. De beleids- en begrotingstoelichting die bij de jaarlijkse begrotingen behoort, bevat in elk geval:
 - a) een overzicht van de beleidsopties en -initiatieven voor het volgende begrotingsjaar;
 - b) de voorgenomen regelgevende initiatieven, met in elk geval de vermoedelijke datum of het vermoedelijke semester van indiening bij het Parlement en de gewenste datum van inwerkingtreding;
 - c) een overzicht van geplande en lopende decreetsevaluaties, met een indicatieve timing.
2. De beleids- en begrotingstoelichting die bij de begrotingsaanpassingen behoort, bevat in elk geval:
 - a) een toelichting bij de gewijzigde kredieten ten opzichte van de jaarlijkse begroting;
 - b) een toelichting bij de gewijzigde beleidsopties en -initiatieven voor het lopende begrotingsjaar.
3. De toelichting over de beleids- en begrotingsuitvoering bevat in elk geval:
 - a) een overzicht van de uitvoering van de begroting en van de beleidsopties en -initiatieven van het afgelopen begrotingsjaar;
 - b) een overzicht van de wijze waarop de Regering gevolg heeft gegeven aan resoluties en moties die door het Parlement aangenomen zijn;
 - c) de stand van uitvoering van de belangrijkste decreten per beleidsdomein;
 - d) een overzicht van het gevolg dat de Regering heeft gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Justitie van de Europese Unie die betrekking hebben op de regelgeving van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;
 - e) een stand van zaken van de opvolging van aanbevelingen van het Rekenhof;

- f) een lijst van de decreetsevaluaties die in het voorgaande jaar zijn uitgevoerd, met een toelichting over het gevolg dat de Regering aan de conclusies van die evaluaties heeft gegeven of van plan is eraan te geven.”.

Art. 5. In artikel 66 van hetzelfde reglement worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 1 wordt tussen het woord “ervan” en het woord “worden” de zinsnede “, de meerjarenramingen en de ontwerpen van decreet houdende de eindregeling van de begroting” ingevoegd;
- 2° in punt 2, eerste lid, wordt tussen het woord “ervan” en het woord “naar” de zinsnede “, de meerjarenramingen en de ontwerpen van decreet houdende de eindregeling van de begroting” ingevoegd;
- 3° in punt 2, derde lid, wordt het woord “begrotingsdiscussie” vervangen door de zinsnede “discussie over de begroting, begrotingsaanpassing of eindregeling van de begroting”;
- 4° in punt 3, eerste lid, wordt tussen het woord “ervan” en het woord “kunnen” de zinsnede “, de meerjarenramingen en de ontwerpen van decreet houdende de eindregeling van de begroting” ingevoegd;
- 5° in punt 4 worden tussen het woord “ervan” en de woorden “aan één stuk” de woorden “samen met de meerjarenramingen” ingevoegd.

Art. 6. In artikel 81 van hetzelfde reglement wordt punt 1 vervangen door wat volgt:

- “1. Uiterlijk op 28 oktober na de vernieuwing van het Parlement, of tegen een ander tijdstip dat het Uitgebreid Bureau heeft vastgelegd, dient de Regering een of meer beleidsnota’s in bij de voorzitter van het Parlement.

De beleidsnota’s bevatten in elk geval een omgevingsanalyse en een overzicht van de voorgenomen beleids- en regelgevingsinitiatieven, en hun doelstellingen voor de volledige zittingsperiode.”.

Art. 7. In titel 6, hoofdstuk 3, van hetzelfde reglement wordt afdeling 3, die bestaat uit artikel 82, opgeheven.

Art. 8. In artikel 83/1 van hetzelfde reglement wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De Regering dient het Vlaams ontwerp-begrotingsplan in bij de voorzitter van het Parlement.”.

Art. 9. Artikel 84/1, 1, van hetzelfde reglement wordt vervangen door wat volgt:

- “1. De Regering dient het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma in bij de voorzitter van het Parlement.”.

Art. 10. In artikel 92, 2, van hetzelfde reglement wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Actuele vragen zijn onontvankelijk als in de loop van dezelfde zitting over dezelfde aangelegenheid al een ontwerp van decreet of een beleidsnota is ingediend die nog niet werd afgehandeld.”.

Art. 11. In artikel 93, 3, b), van hetzelfde reglement wordt de zinsnede „, een beleidsnota of een beleidsbrief is ingediend en nog niet afgehandeld” vervangen door de woorden “of een beleidsnota is ingediend die nog niet werd afgehandeld”.

Art. 12. In hetzelfde reglement worden de woorden “algemene uitgavenbegroting” telkens vervangen door de woorden “uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. 13. Deze reglementswijziging treedt in werking op de dag van de inwerking-treding van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën.

Jan PEUMANS